

Notatka z webinarium OWRU – 22 VI 2021

Ośrodek Współpracy Rad Uczelni zorganizował swoje kolejne webinarium w dniu 22 czerwca 2021. Do udziału w spotkaniu przystąpiło ponad 100 uczestników, zarówno przez aplikację *Webex* jak i telefonicznie, głównie przedstawiciele rad uczelni publicznych, łącznie ponad 60 uczelni, w tym z 12 wyższych szkół zawodowych.

1. Pan **Krzysztof Pietraszkiewicz**, Prezes Zarządu Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego oraz Przewodniczący Rady Uczelni Politechniki Warszawskiej otworzył spotkanie, witając uczestników oraz zaproszonych prelegentów.
2. Pani **Edyta Demby-Siwiek**, Prezes Urzędu Patentowego RP w swojej wypowiedzi podjęła temat strategii ochrony własności intelektualnej w uczelniach. Wychodząc od zagadnień definicyjnych podjęła na wstępie temat strategii zarządzania własnością intelektualną a jej dalszej komercjalizacji. Niezależnie od prawidłowej identyfikacji dobra intelektualnego trzeba pamiętać, że twórcą jest zawsze osoba fizyczna. Ma to swoje konsekwencje przy ustalaniu praw autorskich, nawet w sytuacji gdy występuje współautorstwo. Prelegentka omówiła następnie fundamentalne kwestie komercjalizacji praw własności intelektualnej. Strategie ochrony wynikają z indywidualnej decyzji podejmowanych przez twórców oraz przez uczelnie i firmy, po starannej analizie celowości ochrony własności przemysłowej. Każdorazowo najpierw należy zgłosić patent, a potem publikować jego opis w literaturze. Na praktycznych przykładach zilustrowała możliwości ochrony przedmiotów własności: wynalazek, wzór użytkowy, topografie układów scalonych, wzór przemysłowy, oznaczenie geograficzne czy znak towarowy. Jednocześnie wskazała złożoność zagadnień praktycznej ochrony praw własności, także w uwagi na niejednolite rozwiązania legislacyjne stosowane w różnych krajach. Prezentacja jest udostępniona na stronie: www.pfag.pl/OWRU. Pewne dodatkowe informacje można pozyskać: <https://uprp.gov.pl/pl/uslugi-online/e-baza-wiedzy>.
3. Dyskusja dotyczyła w głównej mierze zagadnień czasochłonności procedury, co koliduje z pragnieniem szybkiej publikacji przez naukowców wyników swych prac. Międzynarodowy system patentowy wymaga jednak kilkuletniego okresu rejestracji, więc nie tylko w Polsce.
4. Pan dr **Jacek Firlej**, Dyrektor Wrocławskiego Centrum Transferu Technologii przedstawił zasady działania uczelnianych centrów transferu technologii (por. <https://wctt.pwr.edu.pl>) – *Praktyczny przykład monetyzacji własności intelektualnej*. Prezentacja ta została w całości udostępniona na stronie: www.pfag.pl/OWRU. Punktem wyjścia było komercjalizowanie wynalazków nawet przed zgłoszeniem patentowym. Pośród typów komercjalizacji Centrum Transferu Technologii jest instytucją prowadzącą bezpośrednią sprzedaż *know-how* z uczelni. Do pełnej komercjalizacji dochodzi jednak dopiero po rynkowym wdrożeniu wyników badań naukowych przez przedsiębiorstwo. W procesie podejmowania decyzji o podjęciu w uczelni pogłębionej analizy potencjału wdrożeniowego, kluczowe mają eksperckie opinie, które mają charakter wstępny i poufny, a już sama analiza korzysta z zewnętrznych źródeł danych i rynkowego podejścia, jak w klasycznym business planie.

5. Pani Edyta Demby-Siwiek nawiązując do prezentacji Politechniki Wrocławskiej gratulowała takiego podejścia do efektywnego wdrażania wyników badań naukowych. Jednocześnie ze strony Urzędu zadeklarowała wszelkie niezbędne wsparcie.
6. Pan prof. dr hab. inż. **Jerzy Woźnicki**, Prezes Fundacji Rektorów Polskich, omówił temat *Prerogatywy rad uczelni w świetle obecnych regulacji; misja rady uczelni i uwarunkowania jej realizacji*. Nawiązał do głównych tez poruszonych na łamach publikowanych książek: <https://wydawnictwo.umk.pl/pl/products/5312/identyfikacja-i-uzasadnienie-kierunkow-regulacji-o-kluczowym-znaczeniu-w-ustawie-prawo-o-szkolnictwie-wyzszym-i-nauce> oraz <https://wydawnictwo.umk.pl/pl/products/5517/rady-uczelni-regulacje-i-dobre-praktyki>. Na podstawie dotychczas zebranych praktycznych doświadczeń udzielił odpowiedzi na szereg pytań, przed którymi stawiani są członkowie rad uczelni. Zwrócił uwagę, że intencją Rady Programowej Ośrodka Współpracy Rad Uczelni jest na pewno poszerzać umiejętności oraz wiedzę członków rad. Natomiast sam pragnie koncentrować się na zagadnieniu misji rady, wskazując na dotychczasowe publikacje, które są poświęcone sprawom organów uczelni. Po roku kadencji warto zadać sobie pytanie o trafność regulacji i dokonanych wyborów – czy jest już czas na zmodyfikowanie niektórych rozwiązań legislacyjnych? Równowaga pomiędzy podejściem obiektywnych kryteriów „rozliczalności” w relacji do subiektywnych kryteriów „odpowiedzialności” w ocenie pracy uczelni jest potrzebna. Rady uczelni winny mieć zarówno dane liczbowe, jak i dokonywać ocen jakościowych. W międzynarodowych rankingach polski system szkolnictwa wyższego jest na wyrażnie niższym miejscu, niż z uwagi na ocenę PKB naszego kraju, lub liczbę indeksowanych publikacji (baza *Scopus*). Szkolnictwo wyższe wymaga w Polsce nowej dynamiki. Rada uczelni ma misję, a nie tylko zadania, jak opisano to obecnie w Ustawie. Prelegent przytoczył szczegółowe wyjaśnienia na poparcie tej tezy, wskazując kluczową rolę rady w procesie oceny uczelni. Na podstawie analizy pojęcia kultury instytucjonalnej sformułował fundamentalne zasady odpowiedzialnego działania społeczności akademickiej i organów szkół wyższych. Prezentacja Pana Profesora jest dostępna na stronie: www.pfag.pl/OWRU.
7. Pan **Krzysztof Pietraszkiewicz**, wyraził słowa uznania dla prelegentów oraz podziękował uczestnikom za udział w spotkaniu, jak również ożywioną dyskusję. W pierwszej połowie lipca planowane jest webinarium z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu poświęcone zagadnieniom szczególnie istotnym dla rad uczelni artystycznych. W kolejnych miesiącach będziemy pragnęli podjąć dyskusję nt. Zielonego Ładu i spraw gospodarczych; także z udziałem przedstawicieli administracji. Po stosownych uzgodnieniach oraz z wyprzedzeniem Ośrodek zaprosi na to webinarium.